

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет міжнародних відносин і права

Кафедра іншомовної освіти і міжкультурної комунікації

СИЛАБУС

Навчальна дисципліна **Основи теорії мовної комунікації**

Освітньо-професійна програма **Англійська мова і література**

Рівень вищої освіти **перший (бакалаврський)**

Загальна інформація

Позиція	Зміст інформації
Викладач(і)	Садовець Олеся Володимирівна
Профайл викладача	https://www.khnu.km.ua/angl/page.aspx?r=4&p=110
E-mail викладача(ів)	lesyasadovets@gmail.com
Контактний телефон	0672883673
Сторінка дисципліни в ІСУ	https://msn.khnu.km.ua/course/view.php?id=6826
Навчальний рік	2022-2023
Консультації	Очі: вівторок, 1 пара, 4-419а; онлайн: за необхідністю та попередньою домовленістю

Характеристика дисципліни

Форма навчання	Обсяг дисципліни		Кількість годин						Форма семестрового контролю	
			Аудиторні заняття				Індивідуальна робота студента	Самостійна робота, в т.ч. ІРС		
	Кредити ЄКТС	Години	Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття				
Д	4	120	51	17		34		69	+	іспит

Анотація навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна Theory of Linguistic Communication («Основи теорії мовної комунікації») є вибірковою дисципліною для вивчення студентами спеціальності 014 Середня освіта (мова і література (англійська)) першого (бакалаврського) освітнього рівня. Цей документ (силабус) визначає обсяги знань, які повинен опанувати студент відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики, необхідне методичне забезпечення, змістовні складові предмету та систему оцінювання навчальних досягнень студентів. Цей навчальний предмет є логічним продовженням теоретичних дисциплін у системі фахових предметів філологічного напрямку. Базовими знаннями для вивчення цього предмету є увесь блок мовознавчих дисциплін: теоретична фонетика, теоретична граматики, лексикологія, стилістика та історія англійської мови, оскільки «Теорія мовної комунікації» спирається на термінологічний апарат та достатній загальний рівень знань загальної лінгвістики. Водночас ця дисципліна інкорпорує наявні знання про кожен окремий рівень у динамічну системну модель прикладного спрямування, яка дозволяє зрозуміти природу мови як засобу спілкування, а також демонструє міждисциплінарні зв'язки мовознавства з усіма сферами наукового пошуку.

Мета і завдання дисципліни

Мета дисципліни. Метою навчальної дисципліни «Теорія мовної комунікації» є вивчення і засвоєння основних понять і категорій мови як засобу комунікації.

Завданнями курсу є формування професійної лінгвістичної компетентності; оволодіння понятійним апаратом у теорії комунікації; формування вміння розрізняти типи дискурсів, мовленнєвих актів, тактик і стратегій

спілкування, аналізувати соціокультурні чинники та розмаїття засобів комунікації; набуття вміння практичного застосування набутих знань у практичній діяльності та наукових дослідженнях.

Очікувані результати навчання

Проходження курсу «Основи теорії мовної комунікації» сприяє розвитку професійних філологічних компетентностей на основі отриманих знань і вмінь. У результаті його проходження студенти повинні **знати** основні поняття і категорії, залежність між мовою, мовленням і комунікацією, властивості висловлювання, підходи до вивчення і моделі комунікації, дійствні елементи висловлювання; **розуміти** правила реплікування, типи діалогічних єдностей, теорію мовленнєвих актів, поняття дискурсу та його типів, поняття контексту та його видів, **застосовувати** принцип кооперації та максими комунікації; **визначати** імплікатури; **аналізувати** гендерні, культурні та соціальні фактори комунікації; **вміти** розрізняти мову, мовлення, комунікацію як лінгвістичні явища; **встановлювати** референтні зв'язки між висловлюванням та наміром мовця; **використовувати** відповідні дійствні елементи у висловлюваннях та **встановлювати** взаємовідповідності між дейксісом у різних мовах; **визначати** перформативні дієслова; **встановлювати** типи мовленнєвих актів; **визначати** перлокутивні ефекти висловлювань, типи реплікування та структуру діалогів, типи дискурсів; **розрізняти** текст і дискурс; **визначати та володіти** відповідними правилами дискурсивної поведінки, стратегіями і тактиками спілкування, принципом ввічливості та його максимами; **розрізняти** комунікативні аплікатури, різні максими принципу кооперації та підбирати відповідні комунікативні маркери та хеджи.

Тематичний і календарний план вивчення дисципліни

№ тижня	Тема лекції*	Тема практичного заняття*	Самостійна робота студентів		
			Зміст	Год.	Література
1	2	3	4	5	6
1	Theory of Linguistics Communication. General Issues.	Theory of Linguistics Communication	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття 1.	6	[1, с. 12-76]; [2]; [4, с.21-24]; [7, с.76-83]; [6, с.34-47];
2	Communication models.	Analysis of Communication Models.	Виконання індивідуальних дослідницьких завдань, підготовка до практичного заняття 2.	7	[1, с. 132-176]; [2]; [4, с.45-63]; [6, с.38-46];
3	Conversational Maxims of Grice	Conversational Maxims of Grice	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття 3.	6	[1, с. 43-145]; [2]; [4, с. 78-91]; [5, с.88-96]; [6, с.24-28]; [7, с.6-7];
4	Language Etiquette.	Language Etiquette	Виконання індивідуальних дослідницьких завдань, підготовка до практичного заняття 4.	7	[1, с.43-145]; [2]; [3, с. 34-61]; [5, с. 92-99]; [6, с.67-73]
5	Hedges and their types. Politeness and Rules of Interaction	Hedges and their types. Politeness and Rules of Interaction	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття 5.	6	[1, с. 219-252]; [3, с. 101-108]; [4, с. 103-109]
6	Speech Codes.	Speech Codes.	Виконання індивідуальних дослідницьких завдань, підготовка до практичного заняття 6.	7	[1, с. 219-252]; [7, с. 41-48]; [4, с. 112-132]
7	Speech Code Switching	Speech Code Switching	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття 7.	6	[1, с. 253-293]; [3, с. 101-105]; [5, с. 87-94]
8	Speech Acts.	Types of Speech Acts.	Виконання індивідуальних дослідницьких завдань, підготовка до практичного заняття 8.	7	[1, с. 253-293]; [2]; [4, с. 28-35]
9	Context of culture.	Context of culture.	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття 9.	6	[1, с.131-163]; [3, с. 36-42]; [7, с.35-38]
10	Context of Situation.	Context of Situation.	Виконання індивідуальних дослідницьких завдань, підготовка до практичного	7	[1, с.67-73]; [6, с. 36-42]; [2]; [4, с.42-51]

			заняття 10.		
11	Reference and presupposition	Reference and presupposition	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття 11.	6	[1, с.231-239]; [4, с. 72-79]; [2]
12	Deixis.	Deixis. Its Role in Communication.	Виконання індивідуальних дослідницьких завдань, підготовка до практичного заняття 12.	7	[1, с.146-152]; [6, с. 42-49]; [2]; [7, с.13-23]
13	Conversational Structure.	Conversational Structure.	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття 13.	7	[1, с. 65-106]; [6, с. 50-56]; [5, с. 88-94]; [3, с. 42-46]
14	Conversational Analysis	Conversational Analysis	Виконання індивідуальних дослідницьких завдань, підготовка до практичного заняття 14.	7	[1, с. 103-106]; [3, с. 50-56]; [5, с. 98-103]; [2]
15	Discourse Analysis.	Discourse Analysis.	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття 15.	6	[1, с. 167-206]; [3, с. 66-74]; [5, с.90-97]; [2]; [7, с. 42-47]
16	Communication Strategies and Tactics.	Communication Strategies and Tactics.	Виконання індивідуальних дослідницьких завдань, підготовка до практичного заняття 16.	7	[1, с. 167-206]; [2]; [3, с. 88-112]; [7, с.96-109]
17	Revision	Revision	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття 17.	7	[1, с. 122-143]; [5, с. 95-103]; [2]; [6, с.27-29].

Політика дисципліни

Організація освітнього процесу в Університеті відповідає вимогам положень про організаційне і навчально-методичне забезпечення освітнього процесу, освітній програмі та навчальному плану. Студент зобов'язаний відвідувати лекції і практичні заняття згідно з розкладом, не запізнюватися на заняття, домашні завдання виконувати відповідно до графіка. Пропущене практичне заняття студент зобов'язаний опрацювати самостійно у повному обсязі і відвітати перед викладачем не пізніше, ніж за тиждень до чергової атестації. До практичних занять студент має підготуватися за відповідною темою і проявляти активність. Під час роботи над індивідуальними дослідницькими завданнями недопустимі порушення правил академічної доброчесності.

Критерії оцінювання результатів навчання

Кожний вид роботи з дисципліни оцінюється за *чотирибальною* шкалою. Семестрова підсумкова оцінка визначається як середньозважена з усіх видів навчальної роботи, виконаних і зданих *позитивно* з урахуванням коефіцієнта вагомості і встановлюється в автоматизованому режимі після внесення викладачем усіх оцінок до електронного журналу. При оцінюванні знань студентів використовуються різні засоби контролю, зокрема: усне опитування; усні доповіді та презентації результатів індивідуальних досліджень; знання лекційного матеріалу перевіряється усно, короткими письмовими роботами, тестуванням. При виведенні підсумкової семестрової оцінки враховуються результати як поточного контролю, так і підсумкового контрольного заходу, який проводиться тестуванням з усього матеріалу дисципліни.

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів денної форми навчання у семестрі за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота		Самостійна робота	Підсумковий контроль (залік)
Практичні заняття	Тестовий контроль	Індивідуальні дослідницькі завдання	Рейтинг
0,4	0,3	0,3	-

Оцінювання тестових завдань

Підсумковий тест для кожного студента складається з п'ятдесяти тестових завдань, кожне з яких оцінюється одним балом. Максимальна сума балів, яку може набрати студент, складає 50. Оцінювання здійснюється за

чотирибальною шкалою. Відповідність набраних балів за тестове завдання оцінці, що виставляється студенту, представлена у нижченаведеній таблиці.

Сума балів за тестові завдання	1–29	30–36	37–46	47–50
Оцінка за 4-бальною шкалою	2	3	4	5

На тестування відводиться 1 година. Правильні відповіді студент записує у талоні відповідей. Студент може також пройти тестування і в онлайн режимі у модульному середовищі для навчання MOODLE.

Підсумкова семестрова оцінка виставляється, якщо середньозважений бал, який отримав студент з дисципліни, знаходиться в межах від 3,00 до 5,00 балів. При цьому за вітчизняною шкалою ставиться «зараховано», а за шкалою ЄКТС – буквене позначення оцінки, що відповідає набраній студентом кількості балів.

Співвідношення вітчизняної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ECTS	Інституційна шкала балів	Інституційна оцінка	Критерії оцінювання
A	4,75-5,00	5	Зараховано Відмінно – глибоке і повне опанування навчального матеріалу і виявлення відповідних умінь та навиків. Добре – повне знання навчального матеріалу з кількома незначними помилками. Добре – в загальному правильна відповідь з двома-трьома суттєвими помилками. Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, але достатнє для практичної діяльності за професією. Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, що задовольняє мінімальні критерії оцінювання
B	4,25-4,74	4	
C	3,75-4,24	4	
D	3,25-3,74	3	
E	3,00-3,24	3	
FX	2,00-2,99	2	Незараховано Незадовільно – безсистемність одержаних знань і неможливість продовжити навчання без додаткових знань з дисципліни Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота і повторне вивчення дисципліни.
F	0,00-1,99	2	

Питання для підсумкового контролю з дисципліни

1. Theory of Communication. General Issues.
2. Communication Models.
3. Paul Grice and his Conversational Models.
4. Language Etiquette.
5. Hedges and their Types. Politeness and Rules of Interaction.
6. Speech Codes.
7. Code Switching.
8. Speech Acts. Their Types and Characteristics.
9. Context of Culture.
10. Context of Situation.
11. Reference and Presupposition.
12. Deixis.
13. Conversation Structure.
14. Conversational Analysis.
15. Discourse Analysis.
16. Communicative Strategies and Tactics.

Рекомендована література

Основна література

- 1 Griffin E. A First Look At Communication Theory / E. Griffin. – McGraw-Hill, 2001. – 563 p.
- 2.Petrick J., Anker, A. Communication Theory. – 2014. – Mode of Access: <http://en.wikibooks.org/wiki/CommunicationTheory>.
- 3.Perry J. Pragmatics / J. Perry. – Cambridge : Cambridge University Press, 2011. –178 p.
- 4.Piller I. Intercultural Communication: A Critical Introduction / I. Piller. – Edingburgh University Press, 2017. – С. 21–146.

Додаткова література

5. Moore R. Ontogenetic Constraints on Grice's Theory of Communication / R. Moore // Pragmatic Development in First Language Acquisition/ ed. by D. Matthews. – Philadelphia : John Benjamins, 2014. – p. 87–105.
6. Shannon C. E. A Mathematical Theory of Communication / C. E. Shannon // ACM SIGMOBILE Mobile Computing and Communications Review. – Issue 1. – Vol. 5. – 2001. – p. 3–55.
7. Yule G. Pragmatics / G. Yule – Oxford : Oxford University Press, 1999. –137 p.